

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUDAPEȘTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47—82. MANUSCRISE NU SE ÎNAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

România cere ajutoare urgente dela Rusia

— Până acuma, rușii au trimis o sută optzeci de mii de oameni —

Mag. 3 Octombrie. — În București domnește mare neliniște, deoarece rușii nu trimit ajutoare suficiente. Din uriașa armată rusă, despre care se vorbea mereu, că e concentrată în sudul Basarabiei nu s'a ales nimic, — nici nu există. Pe pământul României se află până acum 180

mii de ruși.

Guvernul român a cerut urgent noi ajutoare din Petersburg, precum și transporturi de muniții. Brusilov însă s'a opus din răspuțeri să se trimită trupe în România de pe frontul lui.

parlamentul ungar. — Prim ministrul ungar nu e de loc contra unei convocări a delegațiilor, o dorește și el, totuși trebuie să ne reținem dela acei pași, cari ar putea să complice raporturile între Ungaria și Austria.

Războiul cu România

— Pozițiuni române recucerite la Orșova și Petrojeni. — Românii câștigă teren de ambele părți de Târnava mare. — Ce spune comunicatul român despre înfringerea dela Sibiu. — Câteva batalioane române, au trecut Dunărea, în Bulgaria. —

De pe frontul român au sosit pe ziua de 2 Octombrie următoarele știri:

În sectorul Orșova trupele noastre au smuls dușmanului câteva înălțimi. La apus de Petrojeni, am ocupat muntele Oboroza. Atacuri române au fost respinse.

La rîul Târnava mare, trupele noastre de avangardă din Szekeleykeresztur — au trebuit să se retragă.

Höfer, mareșal locot.

Pe frontul ardelenesc: De ambele părți de Târnava mare, românii au câștigat teren. La Orșova și la nord, atacurile aliaților noștri au avut succes. În munții Hațegului au fost respinse atacuri dușmane de ambele părți de valea Stigi. Înălțimea Oboroza a fost luată de trupe austro-ungare.

La armata mareșalului Mackensen:

La sud de București, trupe dușmane au prins picior pe malul drept al Dunărei. În Dobrogea, la sud-vest de Topraizar au fost respinse atacurile dușmanului.

v. LUDENDORFE

Comunicatul bulgar anunță:

La Dunăre, în direcția satului Rahova, între Ruscic și Tutucaia, dușmanul cu ajutorul vaporilor a adus mai multe batalioane pe malul nostru. Au fost luate măsuri pentru a ataca și goni pe dușman. În Dobrogea, două divizii rusești au încercat de două ori să înainteze contra trupelor noastre de pe linia Beșaul, Amzașa, Torpreisar, au fost silite însă de focul nostru de artilerie și infanterie — să se retragă.

— Comunicatele române anunță:

(30 Sept.) Pe frontul de nord și nord-vest:

Lupte pe întregul front. Am făcut 600 prizonieri. Forțele noastre în regiunea Sibiului au fost atacate din toate părțile de forțe dușmane superioare. După lupte de 3 zile, am restabilit legătura cu sudul, respingând pe dușmanul care a atacat trupele noastre în acest loc. În unele locuri trupele noastre s'au retras la sud.

Pe frontul sudic, am respins o slabă încercare de debarcare dușmană la Corabia. În Dobrogea foc izolat de artilerie.

(1 Octombrie). Aeroplane dușmane au aruncat bombe asupra Bucureștilor, omorând 2 femei și 3 copii, și asupra Cernavodei, Aici bombele au căzut pe un spital.

Amănunte interesante dela marea bătălie din Sibiu

Viena, 3 Octombrie. — Vestitul scriitor Roda Roda comunică ziarului »Neue Freie Presse«:

Am luat parte la începutul marilor lupte de la Sibiu. Un cer senin, albastru era luni, săptămâna trecută peste câmpiile Sibiului. În fața orașului era o liniște deplină și nimic nu trăda despre marea luptă care e în orizont. Operațiile în jurul Sibiului au fost începute prin înaintarea corpului de alpini bavarezi, sub conducerea generalului Krafft v. Dellmensingen. Acest corp de armată german a înaintat luni dimineață din regiunea Selistei și Săcelelor în direcțiunea spre Orlat și Rășinari. Înaintarea a decurs în mod neted. Dușmanul a fost respins pe toată linia. Trupele românești s'au apărut apoi pe flancul stâng, detașând părți spre forțele cari stăteau la sud de Sibiu în pădurice, iar grosul armatei a fost împinsă mai departe, în munți, în direcția spre »Hohe Rinne« și de acolo spre pasul Turnu Roșu. Spre seară au fost atrase în luptă forțele trupelor noastre aliate, cari stăteau la nord de Sibiu. Eu singur am văzut batalioanele noastre de honvezi, cari țineau ocupate la nord de Sibiu o linie de rezistență, înaintând mereu. Spre ora 6 seară, artileria noastră a deschis un foc violent contra înălțimii muntelui Grigori, care domină orașul la răsărit, ocupat fiind de mai multe zile de români. De acolo puteau ei bombarda gara și orașul. La primul asalt, honvezimea noastră a pus stăpânire pe acest munte.

Marți la 5 dimineață făcui de artilerie violent

a fost redeschis pe toată linia. Pregătirea artileriei a durat 3 ore și a fost de cel mai bun efect. La 8 dimineață a pornit atacul de infanterie. Trupele noastre au înaintat în centrul frontului de atac, pe când trupele germane pe cele două aripi. Românii au fost respinși pe toată linia. La 2 d. a. ei au fost gonți din toate pozițiunile la sud de Sibiu. Hattau și Schellenberg au căzut în mâinile noastre. Trainal dușman a început retragerea. În timpul acesta însă corpul de alpini bavarez înaintase până la înălțimile pasului Turnu Roșu și au închis astfel calea românilor. Mercuri luptele au continuat. Îngrămădiți pe un teren de numai 15 km. între munții dela graniță și valea dela sud de Sibiu, românii au opus din nou rezistență. În acelaș timp au venit și dinspre sud forțe românești spre pasul Turnului Roșu, așa, că corpul bavarez condus de generalul Krafft a fost atacat dela spate și a avut de luptat pe două fronturi și la nord și la sud. În acelaș timp forțe române la sud de Sibiu a căutat să-și facă drum la răsărit pe valea Oltului, în direcția, spre Făgăraș. Dar aicea au dat de rezistența cavaleriei noastre. Și astfel printr'o manevră iscusită forțele dușmane au fost complect impresurate. Joi puterea de rezistență a dușmanului a început să slăbească. Vineri lupta a fost decisă în favoarea noastră.

Perderile române sângeroase în luptele de 5 zile sunt extra-ordinar de mari și trec peste 50 de procente.

O discuție asupra politicii externe în casa magnaților

Budapesta, 3 Octombrie.

Casa magnaților a ținut ieri ședință sub președinția baronului Jozsika. Înainte de ordinea de zi, contele Anton Szigray a cerut cuvântul pentru o interpelare. El a declarat, că nu face parte din nici un partid politic, dar că din dezbaterile recente din Camera ungară a putut vedea, că guvernul are de luptat cu greutate în aprovizionarea cu alimente. Persoana energică a prim ministrului, ofera anumite garanții, că aceste greutate vor fi înlăturate. Altel însă stă chestia cu conducerea politicii externe, de oarece ministrul de externe în timpul războiului nu poate fi tras la răspundere. Trebuie de dus urze, ca ministrul de externe să poată fi chemat

la răspundere. Ar fi de dorit, ca conducerea afacerilor externe să fie încredințată unui bărbat care să poată pregăti de pe acuma viitorul. Oratorul întreabă ce pași a făcut prim ministru, ca ministrul de externe să poată apăra înaintea parlamentului, și să-și îndreptească personal activitatea sa.

Prim ministrul contele Tisza a răspuns, că acuma nu e momentul să se facă o judecată asupra politicii externe. Trebuie de așteptat până ce toate faptele vor fi cunoscute. Chestiuni cari sunt încă în curs nu pot fi tratate în mod public. Instituția, care e chemată să execute controlul, nu se află la noi în permanență, așa că punctul de greutate al politicii externe e în

Presa străină despre victoria dela Sibiu

Presa pariziană recunoaște fără rezervă înfrângerea suferită de armata română la sud de Sibiu, ale cărei urmări nu trebuie însă exagerate. »Le Temps« se mângăie cu faptul că armata a doua română care a alergat prea târziu în ajutorul primei armate, a reușit cel puțin să scape pe această dela o nimicire completă.

»Le Journal« arată că armata română din Ardeal, a trebuit să trimească forțe însemnate în Dobrogea, ceea ce a avut de urmare, că și-a slăbit aripa stângă. De lucrul acesta a profitat generalul german Falkenheim. Eșecul român este acolo mult mai grav decât la pasul Vulcan. Dar trebuie de avut încredere, că forțele principale române, în centru și pe aripa dreaptă va știe să împedice pe Falkenheim ca să exploateze mai departe succesul lui prim.

Presa italiană desparte evenimentele militare ce se întâmplă pe frontul românesc de evenimentele de pe celelalte fronturi, sub titlul »Războiul Românilor«. Presa italiană recunoaște cu regret, insuccesul românesc și cere încă odată stăruiri mai mari din partea Ententei. După părerea pressei italiene, nu ajung acțiunile lui Brusilov pentru a zădărnici planurile Puterilor Centrale. Știrile despre biruința dela Sibiu, au redus foarte mult din părerea, că Puterile Centrale sunt istovite din punct de vedere material, militar și moral.

»Journal de Geneve« ziar, care deși apare în Elveția, este pronunțat un ziar ententist, vorbind de înfrângerea românilor din Sibiu, arată, că ea dovedește nu numai superioritatea germanilor și a conducerii lor admirabile, dar e și un indiciu de zăpăceală, care se semnalează în conducerea armatei române. Când românii au fost bătuți în Dobrogea, ei au retras din Ardeal trupe în loc să fie cu grije, că eșecul suferit în Dobrogea să nu se repete alt undeva. Faptul, că un întreg corp de armată român a fost nimic și, că trupele germane au reușit să înainteze prin pasul Turnu Roșu pe teritoriul românesc, se va simți în curând și pe secțiile învecinate. Înaintarea românilor în Ardeal este de o valoare foarte problematică. În orice caz trebuie de așteptat evenimentele și viitoarele comunicate române. Deocamdată primele rapoarte recunosc retragerea trupelor române spre sud, în schimb din rapoartele austro-ungare se vede, că pe aceste părți ale frontului s'a întâmplat mult mai mult, decât o simplă retragere.

O schimbare în comanda supremă a armatei ruso-române

»Lokalanzeiger« ală din Stockholm: După o știre oficială rusă, s'a produs o schimbare în comanda supremă a armatei ruso-române. Generalii Ivanov și Seitskovski au fost rechemati și înlocuiți de generalul român Averescu. După ziarul »Universul« aceasta ar fi o urmare a refuzului Rusiei, de a trimite noi întăriri pe frontul românesc.

Ziarul oficial »Viitorul« pregătește populația română pentru grelele insuccese din Ardeal și scrie:

Cum armatele noastre aliate nu pot conta în momentul de față, la un sprijin îndestulător a fost nevoie acolo de o mare mișcare de ocolire fiindcă nu putem să jertfim o mare parte din armata română pentru a putea menține acel front, care actualmente din punct de vedere strategic este nefavorabil. Populația Capitalei să suporte cu liniște, știrile mai puțin favorabile, cari vor sosi acum. Precum insuccesele din Dobrogea, cari au avut un efect atât de viu asupra nervilor bucureștenilor, s'au arătat ca trecătoare tot așa și luptele puțin priincioase în Ardeal vor avea un caracter trecător.

Ne adresăm filor poporului nostru, care pentru lupta lui de existență trebuie să suporte greutatea vremii de astăzi.

Despre trecerea Dunării de către români,

cronicarul militar, maiorul Hueber dela »Pester Lloyd« observează: Deja de două săptămâni românii și rușii fac pregătiri pentru o trecere a Dunării în Bulgaria. La Corabia dușmanul a desfășurat o vie activitate și acolo luptele de artilerie

aveau numai de scop de a reține atențiunea aliaților noștri, germani și bulgari, de o încercare de trecere a românilor în alt loc. Acum românii au reușit să forțeze Dunărea aproape de Giurgiu-Ruscine. Germanii și bulgarii nu vor întârzia să opună românilor invadați acolo rezerve noi, pentru a arunca pe dușman, care încă nu este atât de puternic, peste fluviu. În tot cazul această întâmplare arată, că conducerea armatei române manifestă o oarecare hotărâre în acțiunile ei și că pierderile ce au suferit până acum în general, oricât de grele ar fi ele n'au răpit încă dușmanului nostru ro-

mân, nădejdea, să-și poată continua încă războiul cu perspectivele unui succes. Pe de altă parte, trecerea Dunării de către români nu poate să fie pentru noi prilejul de a considera situația de pe frontul bulgar, că începe să ia o întorsătură defavorabilă. Cu cât România se apără cu mai mare energie, cu atât mai completă va fi înfrângerea ei de mai târziu, dar într'adevăr decisivă. Un efect momentan al trecerii Dunării, asupra situației în Dobrogea va avea în felul, că dezvoltarea operațiilor pe frontul Dobrogean va trebui să fie în legătură cu acelea din regiunea Ruscincului.

MERSUL RĂZBOIULUI

Anglia din nou bombardată de Zeppelinuri

Rușii încep o nouă ofensivă la apus de Luck. — Italienii se pregătesc iarăși pentru noul asalturi. — La Somme, bătălia decurge cu înverșunare. — Și noul guvern grec e pe cale să plece. — Englezii au succese pe frontul macedonean.

De pe frontul rusesc au sosit următoarele pe ziua de 2 Octombrie:

Pe frontul arhiducelui Carol:

În Carpați luptele au fost întrerupte. La sud de Bizezani urmează lupte pentru posesiunea unor părți de tranșee.

Pe frontul prințului Leopold al Bavariei:

Pe drumul dela Brodi spre Zloczov, trupe germane și austro-ungare în contra atacul lor au recucerit tot terenul pierdut alaltăieri, unde am făcut prizonieri 24 ofițeri ruși și 2500 soldați, capturând și 11 mitralieze. Și pe linia ferată Brodi-Lemberg atacurile rusești s'au terminat cu un eșec complet pentru dușman, care a pierdut aci 200 prizonieri.

În Volinia, armata generalului Terstianski a stat eii toată ziua sub focul cel mai greu de artilerie. Un timp oarecare dușmanul a îndreptat tunurile sale și contra propriilor lui tranșee, pentru a mână la atac infanteria lui, lucru ce i-a reușit numai în parte. Aceste atacuri izolate au fost respinse prin focul nostru. Azi dimineață dușmanul a trimis coloane puternice contra pozițiilor noastre la nord-vest de Svi-niuchi. Ele au fost respinse prin contra-atacuri de ale noastre.

HÖFER, mareșal locot.

Pe frontul prințului Leopold al Bavariei:

La apus de Luck, acțiunea de artilerie a crescut mereu în intensitate. Încercări de atacuri dușmane au fost înăbușite în focul nostru con-

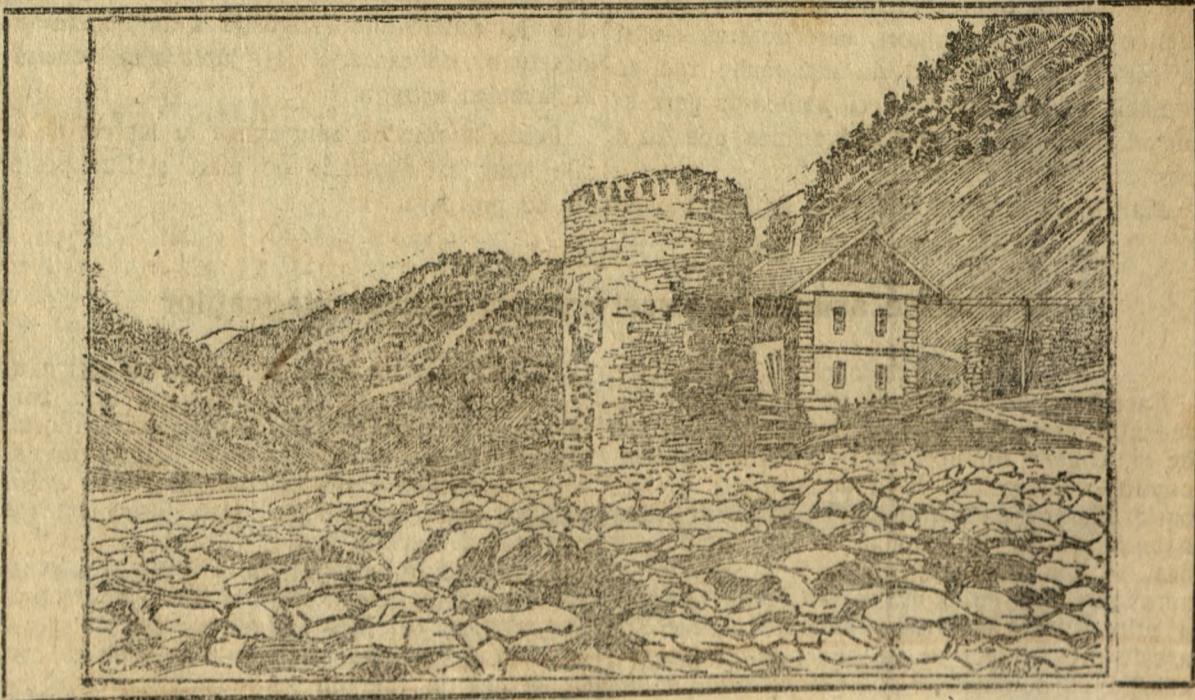
centric. Și încercările artileriei ruse de a sili infanteria rusă, prin focul îndreptat contra tranșeele ei proprii, de-ai sili să iasă la luptă, — n'au schimbat nimic din situație. La Vojnin s'au încins mici lupte. Contra-atacul condus de generalul Melior au dus la recucerirea poziției ce au luat-o Rușii la 30 Sept., la nord de Groberka. Dușmanul a lăsat peste 1500 prizonieri în mâinile noastre. Încercările lui de a ne respinge iară, au eșuat tot așa ca și atacurile lui reînnoite de ambele părți de linia Brodi-Lemberg, unde am făcut peste 200 prizonieri.

Pe frontul arhiducelui Carol: Lupta și-a continuat cursul la răsărit de Zlota-Lipa, pentru părți de tranșee câștigate de ruși.

v. LUDENDORFF

— Comunicatul rus dela 1 Oct. anunță:

În regiunea liniei ferate Brodi-Kraszna și mai departe la sud durează luptele. Trupele noastre în decursul luptelor au înaintat mai departe. Dușmanul opune o rezistență înverșunată. Am făcut aci prizonieri 59 ofițeri și 1928 soldați. Lupte fericite pentru noi au avut loc la sud de Bizezani, pe riul Ceniovka și în regiunea înălțimilor pe malul drept al Zlotei Lipa, la sud de Bizezanie, unde trupele noastre printr'un asalt avântat au luat o parte din pozițiile dușmane, prinzând 112 ofițeri, 2268 soldați și mai multe mitralieze. Prin focul nostru am respins toate contra-atacurile dușmane.

Pasul Turnu Roșu, pe unde au înaintat trupele noastre aliate în România.

Din Balcan au sosit următoarele știri. Comunicatul german anunță de pe frontul macedonean: Luptele înveșinate pe Kaimakalan continuă. La nord-vest de lacul Tahino, au fost atacate detașamente engleze cari au înaintat pe malul de răsărit al Strumei.

De pe frontul macedonean, comunicatul bulgar anunță:

Dela lacul Presba până la înălțimea 1944, la est de Kajmakalan, vie acțiune de artilerie, fără acțiuni de infanterie. În urma focului violent al artileriei pe culmea Kaimakalan și pe înălțimea 2368, pentru a evita pierderi de prisoare, trupele noastre au primit ordinul să se retragă în pozițiile lor principale. În valea Moglenița focul violent de artilerie de ambele părți. La vest și la răsărit de Vardar, slab foc de artilerie. La piciorul muntelui Belasica Planina, lupte de patrule, aproape de stația Porov, cu rezultat favorabil pentru noi.

Pe frontul Struma, detașamente dușmane au reușit sub protecția unui loc de orcan să înainteze, și să ocupe satele Karakadjekö, Zenikoöj și Nevale Prin contra-atacuri am gonit pe dușman din cele două sate din urmă și l'am respins îndărăt în vechile lui pozițiuni. Lupta la Karakadjekö durează.

Comunicatul englez din Salonic, dela 1 Octombrie anunță că frontul Struma, englezii au cucerit linia bulgară cea mai avansată. După o luptă înveșinată și violentă pregătire artileristică am jărgit seara câștigul nostru.

Am întreprins 6 contra-atacuri. Am făcut o sută prizonieri.

Trupele sârbești au înaintat iară cu 2 km. la nord de Kajmakalan.

Din Grecia au sosit următoarele vești:

Noul guvern provizor stabilit la Canea, a dat un ordin prin care jurământul pentru funcționari și militari e schimbat, în sensul că din formula de jurământ e îndepărtat numele regelui și înlocuit de guvernul provizor.

Asociațiile de rezerviști din Atena, devotate regelui, pe cari fostul prim ministru Zaimis voia să le dizolve — au devenit din nou active. Ele au decis în cazul unei mobilizări, să se pună în legătură cu rege, și dacă acesta o va cere, vor refuza serviciul militar.

Agentia Reuter anunță că și actualul guvern grec e pe cale să se retragă.

Regele Greciei s'a îmbolnăvit grav. Medicii sunt neliniștiți.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Focul artileriei italiene în creștere pe o mare parte a frontului. — Falsurile comunicatului italian. Cât cheltuiesc italienii pentru război. —

De pe frontul italian, comunicatul lui Höfer, anunță următoarele știri:

Artileria italiană a desfășurat o activitate mai vie pe întreg frontul ținutului de pe coastă. În deosebi de violent au fost bombardate pozițiile noastre de pe platoul Carst. În sectorul acesta, focul a continuat și în cursul nopții.

Höfer, mareșal. locot.

Dela cartierul de presă austro-ungar se dau un comunicat prin care reiesă că de false sînt făcute rapoartele italiene, cari vorbesc acum de înaintarea trupelor italiene spre muntele Sief, un munte, despre care un raport italian de acum 11 luni, adică la 7 Noiembrie 1915, afirma, că a fost cucerit de italieni.

În realitate însă acest munte este dela începutul războiului în posesiunea noastră.

— Italia cheltuiește pe lună pentru necesitățile războiului 1 miliard, și până acum a cheltuit peste 12 și jumătate miliarde lire.

Dela 1 Septembrie,

prețul ziarului nostru se urcă la

10 fileri exemplarul

asta în urma marelui scumpete a hârtiei și ce lăluat material necesar tipăritului unui ziar.

LUPTELE DIN APUS

— Încă o mare bătălie la Somme. — La 2 Octombrie, Zeppelinuri au bombardat țara Londra. — Un Zeppelin distrus. —

De pe frontul anglo-francez, comunicatul german aduce următoarele știri:

Pe frontul prințului Ruprecht de Bavaria:

Pe câmpul de bătălie la nord de Somme, iarăși o zi de luptă mare.

Pe un front larg de peste 20 km. între Thiepval și Rancourt, englezii și francezii după o pregătire artileristică de o intensitate extremă, au pornit la atac. De repetate ori au fost respinși singeros de artileria noastră bine condusă. Detașamente cari au pătruns au căzut, în luptele înveșinate corp la corp cu infanteria noastră nestămutată. Aproape la nord de Somme, a fost respins un atac parțial francez. Bătălia a durat toată noaptea și e și azi în plin curs. La sud de Somme e în parte o luptă vie de artilerie.

La amata prințului moștenitor german:

La nord de La Mesnil (Champagne) un detașament german de recunoaștere într-o acțiune reușită, a prins 1 ofițer și 38 soldați francezi.

Zeppelinurile noastre au bombardat lucrările militare dela Calais.

v. LUDENDORFFE

— Șeful amiralității germane anunță că în noaptea de 2 Octombrie, mai multe Zeppelinuri au bombardat cu succes Londra și regiunile industriale de pe Humber. Zeppelinurile deși viu atecate cu granate incendiare și de aeroplane engleze s'au putut întoarce neafinse, până la un singur Zeppelin, care a fost incendiat de bateriile engleze și s'a prăbușit peste Londra.

— Despre acest nou atac al Zeppelinurilor — un comunicat englez spune că dela 9 seară până la miezul nopții mai multe Zeppelinuri au sburat peste coasta de răsărit a Angliei, aruncând câteva bombe. Un Zeppelin a fost nimerit la miezul nopții, și cuprins de flăcări a căzut în cerul la grădina Zeppelinului arzând a luminat la mile depărtare, împrejurimile. Prăbușirea Zeppelinului a fost salutată cu însuflețire de mii de privitori.

— Comunicatul englez anunță că la ofensiva dela Somme, dela 1 Iulie până la 30 Septembrie englezii au făcut prizonieri 588 ofițeri și 26.147 soldați germani.

Știrile zilei

Toamnă

(După Francisc Jammes)

Sub cerul sur trecut-au lungi șiruri de cocori, Solind în tipăt aspru de neguri și zapăsu: — De-acum se duce lumca de moșii grași să-și vadă Ducându-le pe groapă cele din urmă flori

Înfinde-și vor calicii și orbii, rugător, Mâni roșii și umflăte și-or merge 'n seri moenite Să moară prin unghere...

Și va fi greu de vite.

Văzui pe dium un câine, pe care-un cerșetor

Îl chinuia tărăndu-l aproape sugrumat, — »De trei ori pân' acuma l'am aruncat în apă, Și-a scăpat iar javra... poștim și acum de scapă«. Iar câinele-tovarăș, deamaruri necurmat,

Părea că vrea să spuie în tristu-i hămăit: — Te rog frumos mă lasă să mai trăiesc, stăpine, Să-ți fie umbră 'n viața credința mea de câine, Să-mi mai agăț iar laba de straiu-ți prăfuit...

— Atâta ți-a fost, javră!

Și omul înrăit,

Mai rău decât un câine, nu contenea 'n ocară, Până amândoi sub cerul de plumb se depărtara... ..Și-mi pare c'aud încă un jalnic hămăit...

ELENA FARAGO.

Cum a fost viața în Sibiiu, în zile de încăierare

»Pester Lloyd« publică momente interesante dela corespondentul său special despre starea din Sibiiu:

În cele patru săptămâni, cari păreau că în asediu al Sibiiului, orașul acesta și-a continuat totuși viața de toate zilele. Prima grijă a locuitorilor rămași acolo, era procurarea de alimente. În primul moment, când a fugit din oraș trei părți din populație, cei rămași s'au aprovizionat iute cu cele necesare. Primarul într-un apel, a declarat, că numai acela poate să rămână în oraș, care dispune pe luni de zile de făină, aproape 50 kgr. de cap. După primele zile de groază, încetul cu încetul un număr de negustori și-au redeschis prăvăliile. Din fiecare branșă, era deschisă cel puțin o prăvălie. Țărani și țărancele bulgare din împrejurimile Sibiiului aduceau ca și înainte legumele lor frumoase în piața mică, și le vindeau cu prețuri foarte ieftine. Și carne era destulă în oraș, fiindcă cei plecați au lăsat destule vite pentru tăiat. E mai ieftină decât ori unde: 4 coroane kgr. carnea de vită, 3 cor. carnea de vițel și 2 cor. carnea de porc. Și băntură: bere și vin, erau rezerve numeroase. Numai apă nu era, căci dela 6 Septembrie, românii au tăiat conductul de apă ce venea din munți. Orașul era deci fără apă de izvor și trebuia să se mulțumească cu apa din Cibin, care trebuia fiartă. Legătura telefonică a fost închisă, dela început, din considerații militare. Dela 19 Septembrie, în Sibiiu a apărut iarăși un ziar zilnic, căci lipsa oricărei știri din țară și de pe front neînșteia foarte mult populația. Editorul dela »Siebenbürger Tageblatt« Drotter, scotea foaia în fiecare zi.

În timpul celor trei bombardări ale orașului, cei mai mulți din locuitori, s'au refugiat în pivniță. Orașul fiind lipsit de organe polițienești, s'a organizat o gardă de domni de 120 de oameni, cari patrulau câte patru în cursul nopții, și erau înarmați purtând o bandă albă pe braț. În multe cazuri au intervenit cu succes. La 8 seară au fost închise toate porțile, și nimenea nu putea să iasă pe strada. Și posta era împărțită de voluntari, dar trei sterturi din posta aceasta, n'a putut fi împărțită fiindcă adresații erau plecați din oraș. Mare senzație a produs zvonul că de pe turnul catedralei române se dau semnale de lumină dușmanului. O cercetare militară a stabilit îndată cum stau lucrurile. Catedrala a fost închisă officios în cursul serei, iar a rămas deschis curentul electric și de aici proveneau razele de lumină de pe turn. Dar în general au trăit în bună înțelegere maghiarii, sașii și românii în nădejdea unor vieniuri mai bune.

Neînțelegeri pentru un mandat de deputat ungar

În chestia cercului electoral Keszteley, rămas vacant prin moartea deputatului Bela Rakovski, s'au iscat diferențe între partidul poporal și partidul constituțional de sub conducerea contelui Andriassy. Partidul poporal cere pentru dînsul acest cerc, fiindcă acolo, Bela Rakovski a fost ales deputat cu program poporal, și numai apoi s'a înscris în partidul constituțional. Partidul poporal a ținut o conferință cu privire la acest mandat, și a hotărât ca fața de statură contelui Iuliu Andriassy ca partidul lui să păstreze acest cerc, să prezinte această chestiune Senatului tuturor partidelor opoziționale spre deliberare, în care Senat fiecare membru e reprezentat prin 2 membrii și la hotărârile acestui Senat, partidul poporal se va supune.

Numai 2 coroane

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Inrolarea deputaților ungari

Se anunță azi oficial, că prim ministrul ungar, contele Tisza a încunostințat pe președintele Camerei ungare, că conform ordinului regelui, toți membrii parlamentului, cari sunt militari și au primit concediu în luna Maiu, pentru a lua parte la desbaterile Camerei, vor trebui să se prezinte acum la serviciul militar fără întârziere, chiar dacă Camera n'a fost închisă printr-un decret regal.

Deputați ardeleni refugiați

Într-una din ședințele trecute ale Camerei, ungare, deputatul Iuliu Gyórfy, a comunicat, că dela deputatul cercului Ciucului, Dominik Inceze, dela refugiarea lui din localitatea lui, n'a mai sosit nici o știre.

Acum se anunță din Oradea Mare, că deputatul Inceze a sosit Sâmbătă cu locuitorii cercului, într-un lung șir de care, în Oradea Mare, făcând drumul câteva săptămâni. Tot în Oradea Mare se află și deputatul Victor Issekucz din Elisabetopol (Ibașfalău), care a reușit să-și scape toate vitele și să le aducă în Oradea Mare

Școlile din Cluj vor fi deschise deabia în Noembrie

Directorii gimnaziului romano-catolic al colegiilor reformate și unite anunță, că anul școlar se va începe în școlile lor medii la 3 Noembrie.

Condamnarea unui fabricant de mezeluri (cârnațării) budapestan

Provoacă senzație în Budapesta, că milionarul Wenzel Zeidl, consilier comunal, fabricant de mezeluri, care are în Capitală zeci de filiale de cârnațării, a fost condamnat la 2 luni închisoare și 1000 cor. amendă, fiindcă vindea marfa lui cu prețuri mai urcate decât prețurile maximale stabilite. Și șeful întreprinderii lui, Skulfety, a fost osândit la o lună închisoare și 500 coroane amendă. La proces s'a constatat, că la Zeidl se vindea untura și pentru 28 cor. kg. Advocatul lui Zeidl a motivat procederea acestuia, cu faptul că și o mulțime de negustori de porci îi ofereau porci spre vânzare, cu prețuri ce treceau cu mult de prețuri maximale.

Zori George

din Cohalm, din reg. 29 de Honvezi, își caută soția Ana Zori, și părinții d-sale. Răspunsul să se adreseze la Administrația »Foi Pop. Rom.«

„Albina“

Institut de credit și economii, Sibiu, anunță celor interesați, că în urma împrejurărilor și-a transpus birourile în mod provizor la Budapesta, edificiul Băncii com. ung. pestane V. Fördö-utca 2, et. 1. De aici va căuta să servească după putință în toate privințele interesele clienților săi de toate categoriile. Tot în același edificiu își are localul și filiala din Brașov a »Albinei«. Orele de oficiu pentru casă dela 9—12 jum. în fie-care zi de lucru.

»ALBINA« inst. de credit și econ.

Comptabilă cu praxă

care stăpânește perfect limba română și germană și știe destul de bine corespondența română, cu scrisoare frumoasă, și ar fi aplicată să ocupe în post într-o localitate mică din Croația să-și timpină oferta scrisă în 3 limbi cu fotografie, cu copile aiestatelor, indicând pretențiunile de plată la adresa: F. v. FELLER, Jurjevka 31—A.

DURERILE LUMEI

de A. SCHOPENHAUER

I.

— Durerea numai e pozitivă. — Chinurile existenței. — Neantul preferabil vieții. — Rolul filozofiei nu este să consoleze. — Optimismul lui Leibnitz. — Păcatul original. — Lumea, un loc de penitență. —

Dacă existența noastră nu are ca scop imediat durerea, se poate spune că ea nu are nici o rațiune de a fi în lume. Căci e absurd de admis că durerea nemărginită care se naște din mizeria inerentă vieții și care umple lumea, nu e decât un simplu accident și nu însuși scopul existenței. Fiecare durere în parte pare, într-adevăr, o excepție, durerea generală însă constituie regula.

După cum un niuleț curge fără turburare, câtă vreme nu întâlnește nici un obstacol, tot astfel și în natura omenească, ca și în cea animală, viața curge inconștient, neturburat, când nimic nu se împotrivesc voinței.

Tot ce se ridică în fața voinței noastre, tot ce o zădărnicește, sau îi rezistă, cu alte vorbe tot ce e neplăcut și dureros, noi o resimțim pe dată și foarte lămurit.

Nu băgăm în seamă sănătatea generală a corpului nostru, ci numai punctul neînsemnat unde ne sîrînge ghiata; nu prețuim în deajuns prosperitatea afacerilor noastre, dar ne chinuște amănuntul de mică importanță care ne chinuie. Buna stare și fericirea sunt așa dar cu totul negative, durerea singură e pozitivă.

Nu cunosc nimic mai absurd ca filozofia metafizică care susține că durerea e un lucru negativ; din potrivă, ea singură e pozitivă, de oarece o simțim... Orice bun, orice fericire, orice satisfacție sunt negative, căci ele nu fac decât să suprimă o dorință și să înăbușe o durere.

Adăogați încă și faptul că, bucuriile întotdeauna le găsim mai prejos de așteptările noastre, în timp ce durerile le întrec cu mult.

Voiți o lămurire în această privință? Voiți să știți dacă durerea e mai puternică decât plăcerea? Comparați impresiunea animalului care sfâșie pe un altul, cu impresia animalului sfîșiat.

Mângăierea cea mai bună, în orice nenorocire, în orice suferință, este să ne întoarcem privirile către acei cari sunt și mai nenorociți ca noi: acest remediu este la îndemâna oricui. Dar ce rezultă de aci?

Asemenea oilor cari pase în neștire, în vreme ce cu privirea măcelarul își alege pe acele cari îi plac, tot astfel și noi oamenii, nu știm în clipele noastre de fericire dezastrul pe care destinul ni-l pregătește tocmai în acea clipă: boli, prigoniri, infirmități, ruină, etc.

Tot ce dorim a stăpâni ni se împotrivesc; toate lucrurile au voința lor vrăjmașă pe care trebuie s'o biruim. În viața popoarelor istoria ne arată numai războaie și răscoale; anii de pace nu par decât pauze scurte, ivite la întâmplare. Și într-adevăr, viața omului nu-i decât o luptă veșnică nu numai împotriva unor rele abstracte, ca mizeria sau plictiseala, dar și contra celorlalți oameni. Peste tot găsim pe același vrăjmaș: viața e un războiu continuu și murim cu armele în mână.

La zbuciumările vieții vine de se mai adăoga apoi și repeziciunea timpului care ne gonește, nu ne lasă să răsuflăm și ne împinge, ca paznicul pe ocaș, cu biciul în urma noastră.

Cu toate acestea, după cum corpul nostru ar trebui să plesnească dacă n'ar exista presiunea atmosferică, tot astfel, dacă s'ar lua vieții greutatea mizeriei și a suferinței, loviturile și stărnirile zadarnice, trufia omului ar fi așa de mare, că l'ar nimici cu totul sau l'ar împinge la dezordine și nebunie furioasă.

Intotdeauna avem nevoie de o cantitate oarecare de griji, de dureri, sau de mizerii, după cum și corăbiei îi trebuie greutate ca să-și menție echilibrul și să meargă tot înainte.

Muncă, zbucium, durere și mizerie, iată soarta aproape a tuturor oamenilor în tot timpul vieții lor. Dar, dacă toate dorințele abia născute ar fi imediat împlinite, cu ce s'ar putea umplea golul vieții și cum ne-am putea întrebuința

timpul? Duceți pe oameni în țara cea mai îmbelșugată, unde toate ar crește dela sine, în care toate ar cădea tutuor mură în gură, unde fiecare și-ar avea iubita lui și ar căpăta-o fără greutate, — vom vedea atunci pe oamenii murind de plictiseală, sau spânzurându-se; — alții s'ar certa, s'ar strânge de gât, s'ar asasina, pricinindu-și mai multe suferinți decât le procură acum natura.

...Astfel că omenirei acestei nu-i trebuiește nici un alt teatru și nici o altă existență.

(Ve urma)

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțu, Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Avis abonaților noștrii!

Rugăm pe acei din abonații noștri cari cer schimbarea adresei, să trimeată o taxă 40 fileri în mărci, pentrucă dă mult de lucru și administrației și tipografiei noastre, mai ales că avem câte o sută la zi, așa că trebuie să angajăm persoane anume pentru scimbul adresei.

Urcare de abonament

Aducem următoarele la cunoștința stimaților noștri abonați:

Scumpetea mereu crescândă a hârtiei, cernei și a celuilalt material necesar pentru efectuarea ziarului — ne-a silit ca dela 1 Septembrie să urcăm prețul unui exemplar al ziarului nostru dela 6 fileri la 10 fileri.

În conformitate cu aceasta urcare a prețului pentru cititorii cu numărul, trebuie să urcăm și prețul abonamentului.

În consecință, abonamentul ziarului nostru va fi până la finele anului:

Pentru ziarul zilnic:

Pe 3 luni --- --- --- Cor. 7.20

Pentru ziarul săptămânal:

Pe 3 luni --- --- --- Cor. 2.50

Abonamentul pentru abonații noi la mai multe exemplare e până la anul nou 1 coroană.

Avem credință, că stimații noștri abonați vor lua în considerare motivele serioase cari ne îndeamnă la această urcare a prețului de abonament, și ca și înainte ne vor acorda același sprijin cald.

Noi la rindul nostru ne vom sili a face din ziarul nostru cel mai bine informat, și cel mai interesant ziar zilnic român din Ungaria.

Rugăm pe abonații noștri să achite fără întârziere plata abonamentului în restanță.

Acelora cari adună abonamente, și împart foile, dăm următorul rabat:

La 10 foi una pe deasupra

La 20 foi --- --- --- 10%

Dela 25 de foi în sus --- --- 20%

Dela 30 foi în sus --- --- 25%

din taxa de abonament.

La muncă, toți cei vechi, sinceri și adevărați binevoitori și sprijinitori ai noștri

Cu dragoste frățească:

ADMINISTRAȚIA

»Foaia Poporului Român«

Budapesta, VII., Ilka-u. 36

Avis abonaților!

Ne sosesc îndărăt ziare dela poștă, de multe ori fără a fi indicat motivul. Rugăm pe stimații abonați cari nu primesc regulat ziarul, să ne aducă aceasta la cunoștință, scriindu-ne cât mai citeț și mai complet adresa lor.

Administrația ziarului
Foaia Poporului Român,